

opponensi vélemény Rátkai Anna

Eger, Zárkándy-Bástya

című diplomatervéhez

intro

A vár hadi építmény, s funkciójából adódóan háborús időkben sérül, rongálódik vagy elpusztul. A haditechnika fejlődésével és az idő múlásával a várak, várfalak létjogosultsága megváltozott. A megmaradt állapotot vagy konzerválták, vagy falai házfalakká (pl Pesti Kiskörút), vagy kövei építőanyaggá váltak. De, hogy a vasút szakítson le egy darabot a várból...

az opponencia

A választott tervezési helyszín nagyon értékes és izgalmas. A várhoz tartozik, de mégsem; össze vannak kötve, de mégsem; kedvelt hely az egriek számára, de ez nem látható rajta.

A tervező jó szemmel és belső indíttatásai alapján felismerte a helyszínnel való foglalkozás szükségességét. A tervezéssel érintett bástyafalak középkori eredetűek, földdel takartak. Ezért szerencsés egybeesés, a terület egyidejű régészeti feltárása, mely az elképzelések biztos alapjául szolgál. A diplomázó alapos előtanulmányokat végez és tablóján szépen be is mutat.

Nehéz feladat hozzájárulni egy ilyen adottságokkal rendelkező bástyához. Megtalálni azt az utat, amivel erényt lehet kovácsolni a hiányosságokból. A diplomázó az útkeresés közben nagy témákat érint: individuumának megjelenése; a beavatkozás mértéke, megjelenése és üzenete. A fentiekkel tisztában van, s természetes őszinteséggel választja ki azt az utat, mely komplexen a legmegfelelőbb.

A nagy várral való kapcsolat vizuális, de a kazamatán keresztül izgalmasan fizikai is. A várfalak kibontása új értelmezést ad a területnek: terek jönnek létre, önálló funkcióval és bejárattal. A föld kibontása után a funkciók és az új építésének lehetősége meghatározott. A kialakult lépcsős, park olyan szintű minőségi változás, ami már tulajdonképpen elég is lenne a bástya számára.

A tervezett új épület a falak északi öblébe kerül. Belesimul környezetébe, nem hivalkodik, felülnézetét tekintve, mint egy felső zöld tető jelenik meg. A lépcsős park felől pedig mintha a várfal maga vastagodna fel, de az anyagváltással jelzi az újat. Ezek szépen értelmezhetőek. Az új épület a várfallal teljesen összeépül, az északi oldalon felülvilágító sávval leválasztott. Talán a teljes összeépülésen lehetett volna még finomítani, s megvizsgálni, hogy a régibe való új építése milyen építészeti eszközöket, megoldásokat tudna adni.

A bástya új főbejárata egy a természetes pusztulás során előkerült boltozat lett. Ez nagyon jó választás... mintha az idő jelölte volna ki. A másodlagos bejárat új nyílásként kerül kialakításra, mely réz béletet kap, ezzel jelölve az újat. Szép és finom kialakítás.

Alaprajza egyszerű, érthető. A kazamata területre való érkezésének pozicionálását, az új épülettel való kapcsolatát szépen végigelemzi, s jó megoldást választ. De e mellett az íves pultok és a ferde falú helyiségek kezelése kicsit még kiforratlannak tűnik.

Homlokzatát tekintve visszafogott. Külső megjelenésében az új rézzel bélelt nyílás, a falrekonstrukció és a falzárás jelenik meg. Az új épület homlokzata a belső udvarra néz. A többféle szintű teraszokat és lépcsősorokat határoló korlátok és mellvédek talán egyszerűsödhetnek volna. Izgalmas a tömör anyagú, épített lépcsőmellvéd és a könnyű réz korlát, valamint az önállóan álló réz korlát tömegi feszültsége. Ez nagyon illik a bástyához.

A terv anyaghasználata és ennek bemutatása szépen átgondolt és ízléses. Megfelelő a bástyához.

A tervlapok érhetően tagoltak, a szabadkézi rajzok üdék, a rajz grafikája szépen megoldott és ízléses, a tervlapok értelmezését segíti.

Összességében elmondhatom, hogy a terv gondolataival, a nehéz helyzetre adott megoldási javaslataival jó volt megismerkedni. Ezen gondolatokkal ajánlom és a Tisztelt Bizottság figyelmébe Rátkai Anna diplomatervét.

Budapest, 2014-01-30

Terbe Rita
építész